

Výroční zpráva

2002

Brno	541 212 810
Č. Budějovice	387 331 598
Hradec Králové	495 273 636
Jihlava	567 333 695
Karlovy Vary	353 236 068
Liberec	485 109 990

Olomouc	585 428 111
Ostrava	596 783 227
Plzeň	377 423 596
Praha	221 462 362
Ústí nad Labem	475 201 777
Zlín	577 437 133

Motto

Vážné poškození nebo ztráta zraku způsobuje v životě člověka mnoho změn. Je ztíženo zvládnání jinak běžných každodenních úkonů, ohroženo zaměstnání, mnohým zálibám a koníčkům se lze jen těžko věnovat. Vztahy v rodině, k přátelům a ostatním lidem jsou vystaveny větším nárokům. V takové chvíli je potřebná pomoc, neboť mnohé potíže člověk může zvládnout snadněji, pokud ví, jak na to. Jedním z možných řešení je využití služeb Tyfloservisu.

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Tyfloservis (organizace)

Výroční zpráva 2002 / Tyfloservis. -- Praha : Tyfloservis,
2003. -- 20 s.

ISBN 80-239-0922-3

061.235 * 364-7 * 316.344.6-056.262 * 364-786 * (437.3)

- Tyfloservis (projekt)
- obecně prospěšné společnosti -- Česko
- sociální služby -- Česko
- zrakově postižení
- sociální integrace
- výroční zprávy

ISBN 80-239-0922-3

Úvodní slovo

Vážení,

v tištěné nebo digitální podobě vám předkládáme Výroční zprávu naší obecně prospěšné společnosti Tyfloservis za rok 2002. Pod stejným názvem „TYFLOSERVIS“ je od roku 1991 realizován projekt terénní a ambulantní rehabilitace dospělých nevidomých a slabozrakých. Těžce zrakově postižení v celé České republice mají k dispozici službu, která pomáhá řešit jejich zásadní obtíže spojené se ztrátou nebo vážným oslabením zraku.

Tradiční a časem prověřené formy, metody a obsah námi poskytované rehabilitace se snažíme neustále doplňovat a inovovat a vycházet tak vstřícně aktuálním potřebám nevidomých a slabozrakých lidí, našich klientů. Tak vedle nácviku čtení a psaní bodového písma, chůze s bílou holí nebo sebeobslužných činností nabízíme například kurzy sociálních dovedností. O množství a pestrosti našich aktivit si mohou zájemci přečíst na dalších stránkách.

Průměrný celkový počet kurzů a intervencí každoročně neustále stoupá. Daří se nám udržet provoz všech dvanácti krajských ambulantních středisek. Zajistit potřebné prostředky vyžaduje ovšem velké úsilí. Existence Tyfloservisu v současné podobě by nebyla možná bez jednoznačné podpory a finanční pomoci ze strany Ministerstva zdravotnictví ČR. Především jemu tedy patří naše poděkování.

Rádi ale také vyslovujeme svůj dík Sjednocené organizaci nevidomých a slabozrakých ČR, mnoha jednotlivcům, nadacím, obcím a dalším fyzickým a právnickým osobám. Bez takové pomoci, domácí i zahraniční, by nebylo například možné přistoupit k opravě zdevastovaných prostor a obnově prakticky zcela poničeného zařízení, včetně pomůcek, v našem středisku v Českých Budějovicích. Srpnové povodně si i u nás vyžádaly svou daň a ochromily chod střediska na půl roku.

Velmi si ceníme vzájemné spolupráce a dobrých vztahů s odbornými institucemi, jako jsou: Pedagogická fakulta Karlovy univerzity v Praze a Univerzita Hradec Králové, Česká oftalmologická společnost a další.

Neustálé zvyšování kvalifikace pracovníků považujeme za jeden z hlavních předpokladů růstu a udržení potřebné úrovně našich služeb. Podařilo se také vydat leták a brožuru s informacemi pro postižené, ale i pro odbornou a širší veřejnost.

Projekt Tyfloservis za rok 2002 hodnotíme jako úspěšný.

Věříme, že v souladu s přáním a potřebami nevidomých a slabozrakých klientů se daří plnit poslání dané zakládací listinou. Za to vše patří naše poděkování sponzorům, členům správní a dozorčí rady a všem pracovníkům Tyfloservisu.

JUDr. Karel Nový
předseda správní rady

PhDr. Josef Cerha
ředitel společnosti

P. S.:

Obecně prospěšná společnost Tyfloservis se na přelomu tisíciletí přihlásila k akci „Strom milénia“. Přáli jsme si, aby v každém sídelním městě našeho střediska nevidomý člověk, náš klient, slavnostně zasadil strom.

Šlo o symbolické vyjádření snahy nevidomých stát se rovnocennou a rovnoprávnou součástí lidského společenství a zároveň tak bylo demonstrováno odhodlání pracovníků Tyfloservisu nevidomým při tomto snažení pomáhat.

Postupně tak bylo zasazeno dvanáct stromů. Poslední v listopadu 2002 v Karlových Varech. Srpnové povodně neušetřily ani pražskou Kampu, kde se náš stromek octl několik dnů zcela pod hladinou. Jaro 2003 ale již přivítal v plné kráse.

Obsah

Úvodní slovo	1
Poslání	3
Cíle	3
Z historie projektu	3
Základní údaje	3
Organizační struktura	4
Komu jsou služby určeny	5
Principy poskytování služeb	5
Formy práce s klienty	5
Nabídka služeb	5
Jaké služby neposkytujeme	5
Zpráva o činnosti za rok 2002	6
Dlouhodobá práce s klienty	6
Krátkodobá práce s klienty	6
Jednorázové porady a intervence	7
Účast na rekondičních pobytech	8
Soutěže ve speciálních dovednostech	8
Testování žadatelů o vodící psy	8
Doporučování optických pomůcek	8
Multihandicap	8
Pomoc v souvislosti s povodněmi	9
Publikační činnost, osvětové materiály	9
Prezentace v dalších organizacích pomáhajících zrakově postiženým	9
Přednášky, stáže a vedení žáků základních a studentů středních, vyšších odborných a vysokých škol ...	9
Prezentace mezi odbornou a laickou veřejností	10
Vzdělávání pracovníků	10
Zahraniční spolupráce	11
Další aktivity	11
Krajská střediska Tyfloservisu – kontakty, spolupráce, poděkování	11
Brno	11
České Budějovice	11
Hradec Králové	12
Jihlava	13
Karlovy Vary	13
Liberec	13
Olomouc	14
Ostrava	14
Plzeň	14
Praha	15
Ústí nad Labem	15
Zlín	16
Finanční zpráva	17
Závěr	20

Poslání

Posláním obecně prospěšné společnosti Tyfloservis je podpora integrace nevidomých a slabozrakých lidí do společnosti prostřednictvím intervencí zaměřených

na samotné nevidomé a slabozraké, osoby jim blízké a širokou laickou i odbornou veřejnost.

Cíle

Tyfloservis, o. p. s. se snaží vybavit zrakově postiženého člověka staršího patnácti let takovými dovednostmi a informacemi, aby byl schopen v maximální možné míře samostatně naplňovat své životní potřeby, získal přiměřené sebevědomí, zaměřil se na možnosti svého dalšího rozvoje, ale dokázal též rozpoznat své limity a požádat o pomoc.

Tyfloservis, o. p. s. se snaží u svých klientů podporovat převzetí odpovědnosti za vlastní život, samostatnost a aktivitu, využívání všech potenciálů, kterými je člověk vybaven, a celospolečensky podporovat zájem o druhé, toleranci a pomoc.

Tyfloservis, o. p. s. se rovněž snaží vybavit okolní společnost dovednostmi a informacemi, aby byla schopna odstraňovat a nevytvářet nové architektonické ani mezilidské bariéry, které by nadbytečně ztěžovaly situaci nevidomých a slabozrakých, aby byla schopna rozpoznat jejich možnosti a limity a v případě potřeby jim poskytnout konkrétní pomoc.

Terénní a ambulantní sociální rehabilitace
nevidomých a slabozrakých
po celém území České republiky
prostřednictvím sítě krajských středisek

Z historie projektu

Projekt Tyfloservis, terénní a ambulantní rehabilitace nevidomých a slabozrakých, je realizován nepřetržitě od ledna 1991. Nejprve do roku 1996 občanským sdružením Česká unie nevidomých a slabozrakých, poté do konce roku 2000 její nástupnickou organizací, rovněž občanským sdružením, s názvem Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR. Postupně tak byl na celostátní úrovni vybudován

fungující ucelený systém sociální rehabilitace nevidomých a slabozrakých jakožto služba sociální intervence. V roce 2000 Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR založila obecně prospěšnou společnost Tyfloservis, o. p. s., která od 1. 1. 2001 převzala projekt Tyfloservis v plné šíři. Základní zdroj financování: dotace Ministerstva zdravotnictví ČR.

Základní údaje

Úplný název: Tyfloservis, obecně prospěšná společnost

Zkrácený název: Tyfloservis, o. p. s.

Právní forma: obecně prospěšná společnost

Sídlo: Krakovská 21, 110 00 Praha 1, tel.: 221 462 365, e-mail: tsc@brailnet.cz

Krajská střediska: Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Jihlava, Karlovy Vary, Liberec, Olomouc, Ostrava, Plzeň, Praha, Ústí nad Labem, Zlín

Statutární zástupce: předseda správní rady JUDr. Karel Nový

Ředitel společnosti: PhDr. Josef Cerha

Internetové stránky: www.tyfloservis.cz

IČO: 26 20 04 81, DIČ: 001 – 26 20 04 81

Registrace: Rejstřík OPS, Městský soud Praha, oddíl 0, vložka 186

Centrální bank. účet: ČS, a. s.: 1941297349/0800

Zakladatel: Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR (dále jen SONS ČR)

Datum a způsob založení: 11. 8. 2000 notářským zápisem, jehož součástí je Zakladací listina Tyfloservisu, o. p. s. Společnost byla založena na dobu neurčitou.

Datum vzniku: Tyfloservis, o. p. s. vznikl zápisem do Rejstříku obecně prospěšných společností vedeného tehdy Krajským, nyní Městským soudem v Praze dne 18. 9. 2000

Zahájení obecně prospěšné činnosti v plném rozsahu: 1. 1. 2001

Doplňková činnost nebyla v roce 2002 provozována.

Organizační struktura

SPRÁVNÍ RADA

Tříčlenná správní rada je statutárním orgánem společnosti. Za výkon funkce členům nepřísluší odměna. Správní rada dbá na zachování účelu, pro který byla obecně prospěšná společnost založena. Mimo jiné jmenuje a odvolává ředitele společnosti a dohlíží na jeho činnost. Za společnost jedná vždy předseda správní rady nebo jím zplnomocněná osoba.

V roce 2002 nedošlo k žádným změnám ve složení správní rady. Zakládací listina Tyfloservis, o. p. s. nebyla rozhodnutím správní rady měněna. Nedošlo ani ke změně osoby ředitele. Nově zřízena byla funkce zástupce ředitele.

Členové správní rady:

JUDr. Karel Nový (předseda), nar. 5. 9. 1944, funkční období do 11. 8. 2003

Jan Příborský, nar. 3. 2. 1947, funkční období do 11. 8. 2005

Prof. PhDr. et RNDr. Marie Jiříčková (Vágnerová), CSc., nar. 16. 6. 1946, funkční období do 11. 8. 2004

DOZORČÍ RADA

Tříčlenná dozorčí rada je kontrolním orgánem společnosti. Za výkon funkce členům nepřísluší odměna. Dozorčí rada dohlíží na to, aby obecně prospěšná společnost vyvíjela činnost v souladu se zákony a zakládací listinou společnosti. Přezkoumává roční účetní závěrku a výroční zprávu.

V roce 2002 nedošlo k žádným změnám ve složení dozorčí rady. V rámci kontrolní činnosti nebyly shledány žádné nesrovnalosti.

Členové dozorčí rady:

Ing. Jan Strašrybka (předseda), nar. 14. 6. 1958, funkční období do 11. 8. 2003

Luboš Krapka, nar. 29. 4. 1961, funkční období do 11. 8. 2005

Alena Kozáková, nar. 4. 9. 1940, funkční období do 11. 8. 2004

ORGANIZAČNÍ A METODICKÉ CENTRUM

Organizační a metodické centrum je umístěno v sídle společnosti. V čele týmu metodiků stojí ředitel společnosti, PhDr. Josef Cerha, jmenovaný správní radou. Od září 2002 byla do funkce zástupce ředitele jmenována Iveta Langrová.

Centrum řeší personální otázky spojené mimo jiné s výběrem a proškolením zaměstnanců a otázky propagace, materiálního a finančního zabezpečení projektu Tyfloservis na celostátní úrovni. Zpracovává podklady pro rozvoj kvalitních sociálně rehabilitačních služeb. Prostřednictvím organizačních a metodických pokynů zajišťuje řízení krajských ambulantních středisek a zabezpečuje kontrolu jejich plnění. Zajišťuje zpracování účetní a mzdové agendy.

KRAJSKÁ AMBULANTNÍ STŘEDISKA SOCIÁLNÍ REHABILITACE

V roce 2002 zajišťovali sociální rehabilitaci nevidomých a slabozrakých lidí v České republice instruktoři dvanácti krajských ambulantních středisek Tyfloservis. Vedoucí každého střediska byl za jeho chod a činnost v souladu s posláním projektu a zákonnými normami zodpovědný ředitel Tyfloservis, o. p. s.

Foto č. 1: Skupinové foto instruktorů Tyfloservis s holandskými lektory, kteří jim v listopadu 2002 předávali své zkušenosti s využitím Goldsteinovy metody při nábívu sociálních dovedností u nevidomých a slabozrakých.

Komu jsou služby určeny

- Všem nevidomým a slabozrakým lidem starším patnácti let, včetně osob hluchoslepých či jinak multihandicapovaných
- Jejich rodinným příslušníkům, přátelům a známým
- Pracovníkům ve zdravotnictví a sociálních službách
- Žákům, studentům a učitelům základních, středních, vyšších odborných a vysokých škol
- Zaměstnavatelům, kteří hodlají nevidomé a slabozraké zaměstnávat nebo je již zaměstnávají
- Ostatní široké laické i odborné veřejnosti

Foto č. 2: Pod vedením instruktorky Tyfloservisu se tato nevidomá žena postupně učí samostatně zvládat péči o dítě a svou domácnost. Nelze opomenout ani nácvik chůze s kočárkem.

Principy poskytování služeb

- Dostatečná informovanost veřejnosti o nabízených službách a střediscích pomoci
- Včasný kontakt s klientem
- Dostupnost služeb i pro imobilní klienty
- Odbornost poskytovaných služeb
- Srovnatelná vysoká úroveň a jednotná pravidla poskytování služeb v celé České republice
- Individuální přístup ke klientovi
- Nácvik dovedností v reálných podmínkách
- Prevence dalšího poškození
- Reedukace a kompenzace zraku
- Zapojení rodinných příslušníků a dalších osob
- Návaznost a kombinování služeb

Formy práce s klienty

- Terénní a ambulantní, výjimečně pobytové v rámci rekondičních pobytů
- Individuální, výjimečně skupinové

Nabídka služeb

- Kurzy sociální rehabilitace (nácvik základních životních dovedností v podmínkách slabozrakosti a slepoty)
- Psychologická intervence
- Poradenství (včetně úpravy prostředí)
- Výběr, doporučování a nácvik využívání vhodných pomůcek
- Osvětová činnost

Blíže viz Zpráva o činnosti za rok 2002

Jaké služby neposkytujeme

Tyfloservis, o. p. s. neposkytuje následující služby, může však zprostředkovat jejich zajištění u dalších poskytovatelů zdravotních či sociálních služeb:

- Sociální rehabilitaci nevidomých a slabozrakých dětí mladších 15ti let
- Lékařskou péči
- Pečovatelské a ošetrovatelské služby
- Průvodcovství a služby osobní asistence (včetně předčítání)
- Ubytování a stravování
- Sociálně právní poradenství
- Načítání textů na kazety nebo jejich přepis do Braillova písma
- Půjčování knih a pomůcek
- Prodej pomůcek
- Montáž či instalaci pomůcek, domácích spotřebičů apod.
- Výuku práce na počítači
- Volnočasové aktivity (kulturní, sportovní aj.)

Zpráva o činnosti za rok 2002

V roce 2002 své sociálně rehabilitační služby poskytovalo 12 krajských ambulantních středisek Tyfloservisu zajištěných personálně a prostorově, vybavených základním zařízením a speciálními pomůckami. Ke každému středisku náleží příslušný region (kraj) působnosti tak, aby bylo pokryto celé území České republiky.

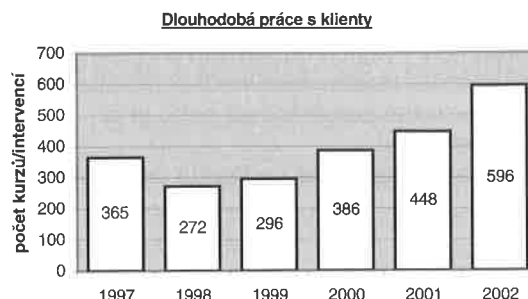
Větší problémy se zajištěním služeb mělo vzhledem k situaci po srpnových povodních pouze středisko v Českých Budějovicích. V druhé polovině roku v jeho prostorách nebylo možné poskytovat ambulantní služby. Terénní práce byla zachována, ale bylo nutné omezit další aktivity.

V roce 2002 se celkový počet pracovníků Tyfloservisu rovnal 36 pracovním úvazkům.

DLOUHODOBÁ PRÁCE S KLIENTY

V roce 2002 jsme se v rámci dlouhodobých sociálně rehabilitačních kurzů a psychologických intervencí věnovali **596** nevidomým a slabozrakým klientům. Souhrnně přímá dlouhodobá práce s klienty trvala **8 979** hodin. Nezapočítáváme dobu přípravy na práci s klientem, přepravy za klientem, ani dobu následného pořizování záznamů o průběhu intervence.

Dlouhodobými kurzy/intervencemi rozumíme přímou práci s klientem v trvání více než 10 hodin. Sociálně rehabilitační kurzy bývají zpravidla strukturovány do dvouhodinových „výcvikových jednotek“ pořádaných jednou týdně (většina jich trvá půl roku až jeden rok).

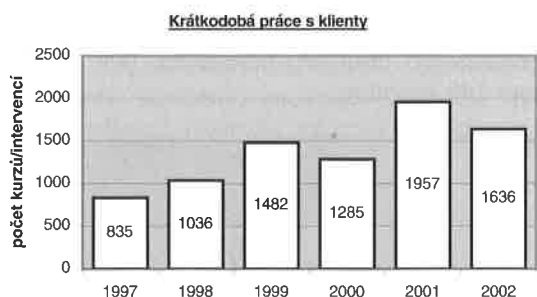

KRÁTKODOBÁ PRÁCE S KLIENTY

Krátkodobými sociálně rehabilitačními kurzy a psychologickou intervencí v roce 2002 prošlo celkem **1 636** osob. Součet hodin přímé práce s klienty činil **3 212** hodin.

Krátkodobými kurzy/intervencemi rozumíme přímou práci s klienty v rozsahu 2 až 10 hodin.

Název kurzu / intervence	Forma	Dlouhodobá práce s klienty Počet klientů	Krátkodobá práce s klienty Počet klientů
sebeobsluha (návčik péče o vlastní osobu, rodinné příslušníky a domácnost – vaření, praní, žehlení, šití, úklid aj.)	individuální	25	44
čtení a psaní Braillova bodového písma	individuální	54	31
prostorová orientace a samostatný pohyb	individuální	155	80
návčik chůze nevidomého s průvodcem	skupinová a individuální	-	1046
návčik vlastnoručního podpisu	individuální	19	10
psaní na kancelářském psacím stroji	individuální	101	16
návčik obsluhy rehabilitačních a kompenzačních pomůcek	individuální	8	349
reedukace zraku (návčik využívání zrakových funkcí)	individuální	12	14
tyflografika (návčik vnímání a vytváření reliéfních a kontrastních vyobrazení předmětů, prostor aj.)	individuální	24	17
návčik sociálních dovedností	skupinová	97	-
prevence sociálně patologických jevů	skupinová	87	-
kurz seberozvoje	skupinová	7	-
psychologická intervence	individuální	5	29
párová psychoterapie	párová	2	-

Uvedený výčet dlouhodobých a krátkodobých rehabilitačních kurzů a psychologických intervencí prezentuje celkem 12 191 hodin přímé práce s klienty.

JEDNORÁZOVÉ PORADY A INTERVENCE

Evidujeme **4 421** jednorázových porad a intervencí (v délce trvání méně než 2 hodiny). Dalších **99** intervencí bylo zaměřeno na odstraňování architektonických bariér pro nevidomé a slabozraké (323 hodin).

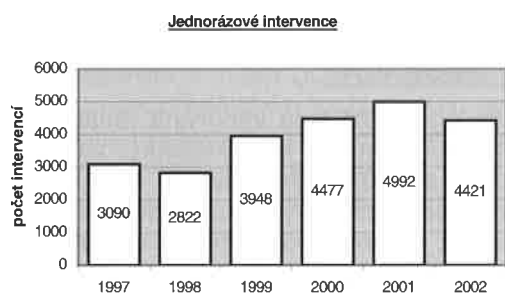

Foto č. 3: Z úvodních lekcí nácviku čtení a psaní Braillova písma u těžce slabozrakého klienta.

Foto č. 4: Nácvik sebeobslužných dovedností.

Foto č. 5: Kurz psaní na kancelářském psacím stroji a klávesnici počítače.

Foto č. 6: Výuka vlastnoručního podpisu – nácvik psaní do hmatných řádků.

ÚČAST NA REKONDIČNÍCH POBYTECH

Celkem 23 instruktorů Tyfloservisu se podílelo na realizaci sociálně rehabilitačního programu na 14 rekondičních pobytech pořádaných např. oblastními odbočkami SONS. Rehabilitace se účastnilo celkem 420 nevidomých a slabozrakých klientů. Délka jedné rekondice byla většinou 7 dnů.

SOUTĚŽE VE SPECIÁLNÍCH DOVEDNOSTECH

Instruktoři Tyfloservisu rovněž aktivně přispěli k realizaci soutěží ve speciálních sociálně rehabilitačních dovednostech nevidomých a slabozrakých, a to soutěže v prostorové orientaci a samostatném pohybu v Jihlavě (64 hodin), v Olomouci (Tyflomobil) (50 hodin) a Brně (Tyflo Brno) (150 hodin), soutěže ve čtení a psaní Braillova písma v Ústí nad Labem (12 hodin) a v Jihlavě (spojeno se soutěží psaní na kancelářském psacím stroji) (6 hodin). Jako rozhodčí se účastnili Mistrovství ČR držitelů vodících psů (24 hodin).

Foto č. 7: Účastník olomoucké soutěže „Tyflomobil“ při obcházení překážky.

TESTOVÁNÍ ŽADATELŮ O VODÍCÍ PSY

V rámci dvou setkání žadatelů o vodící psy, pořádaných Střediskem výcviku vodících psů SONS ČR, bylo instruktorem Tyfloservisu přezkoušeno z dovedností prostorové orientace a samostatného pohybu v průběhu 12 hodin celkem 19 nevidomých a slabozrakých klientů.

DOPORUČOVÁNÍ OPTICKÝCH POMŮCEK

V průběhu roku si slabozrací klienti v jednotlivých střediscích Tyfloservisu odzkoušeli nejrůznější typy optických pomůcek. V 1003 případech bylo instruktory Tyfloservisu vystaveno pro potřeby očních lékařů specialistů (tzv. S4) doporučení na vybranou lupu, optimální pro potřeby konkrétního klienta. Do-

poručení na vhodnou kamerovou televizní lupu, vyžadované sociálními odbory jako podklad pro rozhodování o přidělení příspěvku, bylo vystaveno celkem 148 klientům.

Foto č. 8: Výběr vhodných optických pomůcek a osvětlení, ale i nácvik optimální zrakové práce a užívání zvětšovacích pomůcek, jsou důležitou součástí nabídky Tyfloservisu slabozrakým klientům.

MULTIHANDICAP

Zvláštní pozornost byla věnována rehabilitaci osob s multihandicapem (s kombinovanou vadou, tj. nevidomým a slabozrakým lidem s dalším typem postižení nebo závažným onemocněním: se sluchovou vadou, tělesným postižením, s diabetem mellitus atd.).

Takto postiženým klientům byly poskytovány služby ve všech střediscích Tyfloservisu i v rámci rekondičních pobytů, kde instruktoři Tyfloservisu zajišťovali odborný program.

Povědomí veřejnosti o problematice hluchoslepých osob bylo zvýšeno vydáním letáku "Červeno-bílá hůl symbol hluchoslepoty" (viz též publikační činnost) a prezentací červeno-bílých holí na přednáškách, výstavách aj. akcích.

Prostřednictvím letáku byl mimo jiné navázán kontakt se stovkami autoškol. Nově školení řidiči tak budou informováni o tom, že člověk s červeno-bílou hůlí, účastník silničního provozu, vyžaduje zvlášť ohleduplný přístup. Nejenže má potíže s viděním, ale nemusí slyšet ani zvukové signály.

Z hlediska potřeb hluchoslepých a těžce zrakově postižených osob byl rovněž, na žádost senátorů, pracovníky metodického centra připomínkován „Národní plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením“.

POMOC V SOUVISLOSTI S POVODNĚMI

Mezi ty, kterým povodně v srpnu 2002 poničily obydlí, majetek, okolní prostředí, popřípadě i zdraví, patřili také mnozí naši klienti a další slabozrakí, nevidomí, či kombinovaně postižení lidé. Byli nuceni zvládat zcela nové náročné situace spojené s evakuací, orientací a samostatným pohybem v evakuačních centrech, na prostranstvích s mnoha uzavírkami, změnami v dopravních možnostech apod.

Tyfloservis uveřejňoval nabídku speciální pomoci zrakově postiženým v nouzi brzy po začátku vodní pohromy, a to prostřednictvím rozhlasových anoncí, tisku i internetu. Především pak zareagoval na akutní potřebu výuky nových tras po návratu klientů do zničených oblastí a řešil tyto případy přednostně.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST, OSVĚTOVÉ MATERIÁLY

Za podpory Evropské unie programu Phare - Access 99 vydal Tyfloservis, o. p. s. v roce 2002 v nákladu 10.000 kusů padesátistránkovou brožuru „Osvětlení a slabozrakost“ s podtitulem "Jak správně svítit a vytvořit vhodné podmínky pro slabozrakého člověka" a výše zmíněný informační leták s názvem „Červeno-bílá hůl symbol hluchoslepoty“ (30.000 kusů) (viz multihandicap).

V průběhu roku byla v tisku zveřejňována obsáhlejší tematicky zaměřená pojednání (např. časopis Česká oční optika otiskl článek „Setkání s hluchoslepým“), ale též pozvánky na akce a informace o činnosti a nabídce služeb Tyfloservisu.

PREZENTACE V DALŠÍCH ORGANIZACÍCH POMÁHAJÍCÍCH ZRAKOVĚ POSTIŽENÝM

Problematika sociální rehabilitace nevidomých a slabozrakých, nabídka služeb Tyfloservisu aj. byla prezentována formou přednášek, seminářů a konzultací také na půdě dalších organizací, které nabízejí své služby těžce zrakově postiženým klientům.

Jednalo se o:

- Oblastní odbočky a Střediska integračních aktivit SONS ČR (918 posluchačů, 151 hodin),
- Středisko výcviku vodících psů SONS ČR (10 posluchačů, 5 hodin),
- TyfloCentra (152 posluchačů, 72 hodin),
- ÚSP Chrlice (2 posluchači, 100 hodin),
- Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené ve Vlašovičkách u Opavy (4 posluchači, 8 hodin),
- Sdružení slepých, slabozrakých, jejich přátel a rodinných příslušníků (60 posluchačů, 3 hodiny),
- Svaz zrakově postižených sportovců (3 posluchači, 2 hodiny),
- Sdružení zdravotně postižených (96 posluchačů, 8 hodin) a
- Český červený kříž (74 posluchačů, 8 hodin).

Spolupráce byla i nadále udržována a rozvíjena také s Centrem zrakových vad v Praze, s Pobytovým rehabilitačním a rekvalifikačním střediskem pro nevidomé Dědina, o.p.s., se speciálně pedagogickými centry, s domovy důchodců apod.

PŘEDNÁŠKY, STÁŽE A VEDENÍ ŽÁKŮ ZÁKLADNÍCH A STUDENTŮ STŘEDNÍCH, VYŠŠÍCH ODBORNÝCH A VYSOKÝCH ŠKOL

Střediska Tyfloservisu prošlo 405 stážístů (3 700 hodin), přednášek vedených pracovníky Tyfloservisu se zúčastnilo 1 917 posluchačů z řad studentů, lékařů, zdravotních sester i pracovníků úřadů (přednáškám bylo věnováno 324 hodin). O existenci služeb pro zrakově postižené byli informováni studenti středních škol po celé ČR, které jsme oslovili se žádostí o pomoc při zajištění veřejné sbírky Bílá pastelka.

V několika případech byly též pracovníky Tyfloservisu konzultovány a vedeny diplomové práce studentů.

Tyfloservis má status fakultní školy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. V lednu 2002 bylo krajské středisko Tyfloservisu v Hradci Králové jmenováno Školícím pracovištěm Pedagogické fakulty

Univerzity Hradec Králové. Tyfloservis udržuje kontakty i s katedrami speciální pedagogiky dalších VŠ (zejména s Masarykovou univerzitou v Brně).

BÍLÁ PASTELKA

Veřejná sbírka na podporu speciálních výchovných programů pro nevidomé a slabozraké

Umění žít ve tmě

Publikováno
Speciální organizace nevidomých a slabozrakých ČR
Začleněna
paní hraběnka Malvina Nostková
Spolupracuje
Tyfloservis, u. p. s.

Číslo účtu: 19 - 99 66 33 99 / 0800

PREZENTACE MEZI ODBORNOU A LAICKOU VEŘEJNOSTÍ

V průběhu roku se uskutečnila významná kontaktní setkání s lékaři (především s oftalmology), se sociálními pracovníky, s pracovníky ÚSP a v neposlední řadě také s optiky. Proběhlo několik přednáškových akcí a seminářů právě pro pracovníky těchto pomáhajících profesí. Některá krajská střediska zrealizovala rozsáhlou depistáž, při které lékařům aj. předala informační materiály.

Problematiku života nevidomých a slabozrakých jsme široké veřejnosti přiblížili na některých výstavách a veletrzích, jmenujme např. Rehaprotex a Optu. Kompenzační pomůcky jsme vystavovali také v rámci dalších akcí, kupř. Léto-kruhy, Konference ergoterapie a Škola 2002. Pomáhali jsme při organizování hmatových výstav (např. Vnímat rukama).

V krajských střediscích Tyfloservisu proběhly tradičně dny otevřených dveří.

Některá krajská střediska se zapojila rovněž do humanitárních akcí, jakými jsou např. Dny zdravotně postižených, 30 Dní pro neziskový sektor, Týdny pro duševní zdraví, Den handicapu, Memoriál A. Masarykové apod.

Kromě toho Tyfloservis průběžně prezentoval své služby v mnoha médiích na regionální i celostátní úrovni. Vhodnou příležitostí k oslovení veřejnosti byla např. pozvánka na pořádaný benefiční koncert nebo na výsadbu posledního tzv. Stromu milénia.

Foto č. 9: 8. 11. 2002 byl klienty, pracovníky a příznivci Tyfloservisu, tentokrát v Karlových Varech, vysazen poslední dvanáctý Strom milénia, jakožto symbol samostatného života nevidomých. Na fotografii vedoucí karlovarského střediska a ředitel Tyfloservisu.

VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ

Další zvyšování kvalifikace pracovníků Tyfloservisu umožnil v roce 2002 projekt financovaný Evropskou unií, programem Phare - Access 99.

Byla zrealizována dvě odborná školení, zaměřená na problematiku nácviku sociálních dovedností u nevidomých a slabozrakých klientů. Jedno z nich vedli naši kolegové z holandské organizace SENSIS. Pro potřebu instruktorů byly přeloženy a zpracovány metodické materiály: Práce s Goldsteinovou metodou a Nácvik sociálních dovedností u dospělých těžce zrakově postižených osob.

Evropská unie podpořila rovněž kvalifikační kurzy, v nichž byli vyškoleni noví pracovníci, a to „Kurz instruktorů čtení a psaní Braillova písma“ a „Kurz instruktorů prostorové orientace a samostatného pohybu“ akreditovaný MŠMT.

Foto č. 10: V rámci kurzu instruktorů prostorové orientace a samostatného pohybu nacvičovali noví pracovníci Tyfloservisu bez zrakové kontroly také chůzi s vodícím psem.

ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

Rok 2002 byl velice úspěšným z hlediska udržování a rozvíjení zahraničních kontaktů.

Užší kontakty jsme navázali s holandskou organizací SENSIS, zajišťující rehabilitaci nevidomých a slabozrakých.

V Polsku jsme se účastnili konference nazvané „Role nevládních organizací při budování partnerství s místními samosprávami“ a udržovali kontakty s Polským Związkiem Niewidomych.

Dvě naše kolegyně se zúčastnily zahraničních workshopů. Ten první se konal v Chemnitzu a zabý-

val se sociálními službami. Druhý probíhal v Košicích a nesl název „Reliéfná grafika pre nevidiacich“.

Významnou událostí byla návštěva prezidentky Světové organizace nevidomých, paní Kicki Nordström, která zavítala do pražského Tyfloservisů.

DALŠÍ AKTIVITY

Tyfloservis se v průběhu roku 2002 účastnil připomínkování nové klasifikace bílých holí.

Někteří pracovníci Tyfloservisů jsou členy komisí a pracovních skupin zabývajících se regionální sociálně zdravotní politikou.

Krajská střediska Tyfloservisů - kontakty, spolupráce, poděkování

BRNO

Chaloupkova 7
612 00 Brno
Tel./fax: 541 212 810
E-mail: tsoas-br@brailnet.cz
Vedoucí střediska: Ing. Petr Karásek

- Lions Club Brno
 - Věra Chalupová
- ... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení

S kým spolupracujeme?

Časopis Česká oční optika, Diakonie (stacionář Domovinka), Fakultní nemocnice Brno-Bohunice, gymnázium Integra, Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví (optometrie, oční sestra), lékaři S4, Masarykova univerzita (Fakulta speciální pedagogiky), Nemocnice u sv. Anny, Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální v Brně, oční lékaři, Optik Richter, Střední zdravotnické školy (Brno, Třebíč), SONS ČR, sociální referáty okresních úřadů, Speciálně pedagogické centrum, Středisko rané péče, TyfloCentrum Brno, o.p.s., Ústav sociální péče pro zrakově postižené Chrlice, Vyšší odborná škola sociálně právní při evangelické akademii, vyšší zdravotnické školy a vyšší odborné školy (Brno, Třebíč)

Děkujeme za finanční a jinou podporu

- Statutární město Brno
- Statutární město Brno - Úřad městské části Brno-Židenice
- Statutární město Brno, městská část Brno-střed
- Statutární město Brno - Úřad městské části Brno-Vinohrady
- Eva Gajdová
- Statutární město Brno, městská část Brno-Královo Pole
- Statutární město Brno, městská část Brno-Bosonohy
- Statutární město Brno, městská část Brno-Řečkovice a Mokrý Hora
- Statutární město Brno, městská část Brno-Žabovřesky
- město Třebíč - Městský úřad Třebíč

Foto č. 11: Z výstavy rehabilitačních a kompenzačních pomůcek pro nevidomé a slabozraké určené očními lékaři a zdravotním sestrami.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Zachariášova 6
370 04 České Budějovice
Tel./fax: 387 331 598
E-mail: tsoas-cb@brailnet.cz
Vedoucí střediska: Hana Jiroušková

S kým spolupracujeme?

Středisko rané péče, Speciálně pedagogické centrum, Tyflokabinet, o.p.s., Diakonie Domeček Trhové Sviny, Centrum zdravotně postižených sportovců, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích (Zdravotně sociální fakulta, Teologická fakulta), oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, Optika Valuchová, sociální referáty v kraji, Magistrát České Budějovice, Zdravotní a sociální škola Český Krumlov, Vyšší odborná škola v Prachaticích, Česko-anglické gym-

názium v Českých Budějovicích, odbočky SONS v kraji, Centra zdravotně postižených v kraji, Český červený kříž v Českých Budějovicích

Ničivé povodně, které devastovaly velká území České republiky v srpnu 2002 dočasně zastavily také obvyklý chod krajského střediska Tyfloservisu v Českých Budějovicích. Voda zde dosáhla při druhé povodňové vlně 1 m. Byly tak zničeny nejen omítky, podlahy a elektroinstalace, ale také podstatná část vybavení včetně pomůcek pro výuku klientů. Škody se projevily jak ve cvičné kuchyni, tak v místnosti pro zkoušení optických pomůcek i v pracovně instruktorů a dosáhly částky mnoha set tisíc korun. Ambulantní provoz střediska musel být na několik měsíců zastaven, ale terénní služby se podařilo udržet. Díky ochotě a zájmu níže uvedených přispěvatelů bylo možno všechny prostory postupně rekonstruovat a dovybavovat účelným nábytkem, kompenzačními pomůckami, kancelářskými potřebami apod. Česko-budějovické středisko tak bude pro klienty znovu otevřeno během první poloviny roku 2003.

Děkujeme za finanční a jinou podporu

- MUDr. Jitka Behemská, oční lékařka České Budějovice
 - Dopravní podnik České Budějovice
 - GfK Praha
 - Hospodářská a vzdělávací besídka Lysice
 - pan František Malina, Havlíčkův Brod
 - Městská knihovna Šumperk – paní Zdeňka Daňková, Anežka Kovalová, Věra Kovářová, Petr Válek, MUDr. Věra Prchalová
 - Nadace Divoké husy
 - Optika Valuchová České Budějovice
 - paní Procházková, České Budějovice
 - SOMA Lanškroun
 - Spektra, v.d.n. Praha
 - Statutární město České Budějovice
 - pan Libor Stichauer, Radim Šedý a zaměstnanci Evropského patentového úřadu v Haagu (Nizozemsko)
 - TyfloCentrum Olomouc, o. p. s.
 - Tyflokabinet, o. p. s. České Budějovice
- ... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení

Foto č. 12: Zatopené prostory střediska Tyfloservisu v Českých Budějovicích po druhé záplavové vlně.

Foto č. 13: Hlavní místnost pro práci s klienty před celkovou rekonstrukcí.

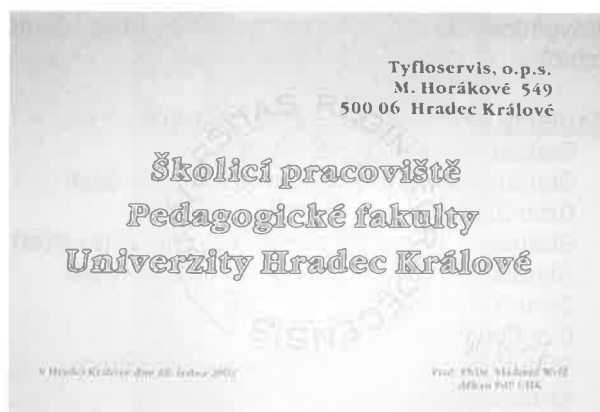
HRADEC KRÁLOVÉ

M. Horákové 549
500 06 Hradec Králové
Tel./fax: 495 273 636
E-mail: tsoas-hk@brailnet.cz
Vedoucí střediska: Mgr. Martina Šonská

S kým spolupracujeme?

Fomei, a.s. Hradec Králové, Galop Praha, oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, Občanské poradenské středisko, o.p.s. Hradec Králové, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Hradec Králové, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, optici, SONS ČR, sociální referáty okresních úřadů, Spektra, v.d.n. Praha, TyfloCentrum Hradec Králové, o.p.s., TyfloCentrum Pardubice, o.p.s., střední školy Královéhradeckého a Pardubického kraje, Univerzita Hradec Králové a další instituce.

Děkujeme za finanční a jinou podporu

- Elektrárny Opatovice, a.s.
- Kimberly – Clark, a.s.
- Krajský úřad Královéhradeckého kraje

- Magistrát města Hradec Králové
- Městský úřad města Slatiňany
- Milpex Piletice, s.r.o.
- Optika Adámek, s.r.o.
- pan Rudolf Crha
- Východočeská energetika, a.s.
- Východočeská plynárenská, a.s.

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení

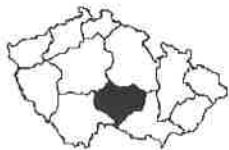
JIHLAVA

Demlova 28, objekt MŠ
586 01 Jihlava

Tel.: 567 333 695

E-mail: tsoas-ji@brailnet.cz

Vedoucí střediska: Marcela Vasilovská, DiS.

S kým spolupracujeme?

Oftalmolog specialista S4 MUDr. Olga Sedláková a další oční lékaři, odbočky SONS, Fokus Vysočina, Magistrát města Jihlavy (odbor sociálních věcí a zdravotnictví), Speciálně pedagogické centrum, Střední zdravotnická škola a Vyšší zdravotnická škola Jihlava, Střední sociální škola U Matky Boží Jihlava

Děkujeme za finanční a jinou podporu

- Oční optik Blahoslav Žilka
- M – SOFT, s.r.o.
- Statutární město Jihlava
- Automotive Lighting, s.r.o.

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení

KARLOVY VARY

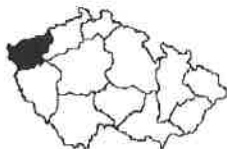
Mozartova 6

360 20 Karlovy Vary

Tel./fax: 353 236 068

E-mail: tsoas-kv@brailnet.cz

Vedoucí střediska: Alexandra Šporová

S kým spolupracujeme?

Oftalmolog S4 a další oční lékaři z regionu, optika Omnia, Asociace nevládních neziskových aktivit Karlovarského kraje, TyfloCentrum Karlovy Vary, o.p.s., SONS ČR, Speciálně pedagogické centrum

Děkujeme za finanční a jinou podporu

- Ateliér Pelc
- BOOM - reklamní agentura
- BPO, s.r.o.
- Časopis Promenáda
- Duo Musica Grata
- Grandhotel PUPP, a.s.
- Jan Becher, a.s.
- Jan Slezák – SEOS
- KS Trade s.r.o.
- KV oznamovatel
- Magistrát města Karlovy Vary
- Moser, a.s.
- Nadace Nova
- Nadace Divoké husy
- Lázně Richmond, s.r.o.

- Raiffeisenbank, a.s. Karlovy Vary
- Tiskárna a vydavatelství Median, a.s.
- UNIQA pojišťovna, a.s.
- Karel Holoubek, a.s.

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení

Foto č. 14: V publiku, které přišlo podpořit benefiční koncert v Grandhotelu Pupp v Karlových Varech, nechyběla ani paní hraběnka Mathilda Nostitzová, hejtman Karlovarského kraje JUDr. Josef Pavel (vpravo) a jeho mluvčí Jan Kopál. Vlevo též ředitel Tyfloservisu Dr. Cerha.

LIBEREC

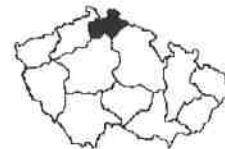
Dr. Milady Horákové 333/9

460 01 Liberec

Tel./fax: 485 109 990

E-mail: tsoas-lb@brailnet.cz

Vedoucí střediska: Jitka Fajmonová

S kým spolupracujeme?

Lékařka S4, další oční lékaři, optici, SONS ČR, sociální referáty Libereckého kraje, Speciálně pedagogické centrum, Střední zdravotnická škola Turnov a Liberec, Vyšší zdravotnická škola Brandýs nad Labem, Technická univerzita Liberec (katedra speciální pedagogiky), Právní akademie Liberec, Podještědské gymnázium Liberec, Český červený kříž Liberec, Sdružení zdravotně postižených Česká Lípa, pečovatelská služba okres Liberec, Oblastní galerie Liberec

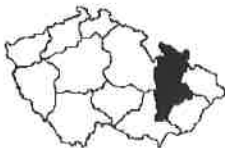
Foto č. 15: Výuka sebeobsluhy v oblastní odbočce SONS Česká Lípa – ukázka z práce s kuchyňským robotem.

Děkujeme za finanční a jinou podporu

- Severočeská plynárenská, a.s. Ústí nad Labem
 - Statutární město Liberec
 - Město Jablonec nad Nisou
 - Město Česká Lípa
 - Jizerské pekárny, s.r.o. Liberec
 - Elpro-energo, s.r.o. Praha
- ... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení

OLOMOUC

I. P. Pavlova 69
779 00 Olomouc
Tel.: 585 428 111
Fax: 585 415 130
E-mail: tsoas-ol@brailnet.cz
Vedoucí střediska: Mgr. Veronika Haiclová

S kým spolupracujeme?

Český rozhlas Olomouc, Fakultní nemocnice Olomouc, Krajský úřad, Magistrát města Olomouce, Městské a obecní úřady v rámci Olomouckého kraje, Mládež Českého červeného kříže, oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, optici, SONS ČR, Státní vědecká knihovna Olomouc, TyfloCentrum Olomouc, o.p.s., Univerzita Palackého (Pedagogická fakulta), Vyšší odborná škola Caritas, Výstaviště Flora Olomouc, a.s., ZŠ a speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené v Litovli

Děkujeme za finanční a jinou podporu

- Magistrát města Olomouce
 - Panav, a.s. Senice na Hané
 - Městský úřad Prostějov
 - Městský úřad Přerov
- ... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení

Foto č. 16: Besední maraton umožnil cca 250 žákům základní školy v Kroměříži představit si pomocí simulačních brýlí, jak vidí zrakově postižení lidé, seznámit se s užívanými pomůckami a položit řadu dotazů nevidomé klientce Tyfloservisu.

OSTRAVA

Syllabova 19
703 86 Ostrava
Tel./fax: 596 783 227
E-mail: tsoas-ov@brailnet.cz
Vedoucí střediska: Mgr. Bohumil Bocviňok

S kým spolupracujeme?

Děkujeme za dobrou spolupráci TyfloCentru Ostrava a SONS ČR Ostrava a dále pak těmito organizacím a firmám: ABEL – Computer, s.r.o., Centrum pro komunitní práci, ČSOB, a.s., Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené ve Vlastovičkách u Opavy, Fa. Epona, Filozofická fakulta Ostravské Univerzity, Gymnázium Havířov – Město, Maticní gymnázium Ostrava, Městské kulturní středisko Havířov, Moravskoslezská krajská rada humanitárních organizací, Občanská poradna Karviná, Oční lékař S4, Optika Ája, Polski Związek Niewidomych Wodzisław Śląski, Slezská diakonie, Speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené žáky při Speciální škole kpt. Vajdy v Ostravě Zábřehu, Unicar, s.r.o., Vyšší odborná škola sociální Ostrava – Mar. Hory, Zdravotně sociální fakulta Ostravské univerzity

Děkujeme za finanční a jinou podporu

- Moravskoslezský kraj
- Magistrát města Havířov
- Magistrát města Karviná
- Magistrát města Ostrava
- MÚ Bohumín
- MÚ Kopřivnice
- MÚ Orlová
- MÚ Petřvald
- MÚ Studénka
- OÚ Dětmorovice
- OÚ Hradec - Nová Ves
- OÚ Mosty u Jablunkova
- ÚMOB Ostrava - Jih
- ÚMOB Ostrava - Moravská Ostrava
- ÚMOB Ostrava - Nová Ves
- ÚMOB Ostrava - Plesná
- ÚMOB Ostrava - Poruba
- ÚMOB Ostrava - Pustkovec
- ÚMOB Ostrava - Slezská Ostrava
- ÚMOB Ostrava - Svinov
- ÚMOB Ostrava - Vítkovice
- Fa Plus, s.r.o.

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení

PLZEŇ

Tomanova 5
301 00 Plzeň
Tel./fax: 377 423 596
E-mail: tsoas-pl@brailnet.cz
Vedoucí střediska: Mgr. Irena Kosíková

S kým spolupracujeme?

Antice - služby sluchově postiženým, Centrum neziskových organizací Plzeň, Fakultní nemocnice Plzeň,

Město Plzeň, Oftalmolog specialista S4 a další oční lékaři, Optik Studio Josef Švarc, SONS ČR, Sociální referáty okresních úřadů, Střední zdravotní škola Klatovy, TyfloCentrum Plzeň, UK - Lékařská fakulta Plzeň, Vojenská nemocnice Plzeň, Západočeská univerzita, ZŠ a Speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené Plzeň

Srpnové vydatné deště pronikly střechou a zdmi do prostor střediska a definitivně tak rozhodly o naléhavosti oprav ve středisku. S podporou sponzorských darů bylo možné koncem roku začít pracovat na stavebních úpravách, opravách sítí a bezbariérových prvcích.

Vchod do budovy, kde plzeňský Tyfloservis sídlí, byl pro klienty nově osazen digitálním zvukovým majáčkem pro jeho snadnější vyhledání. Návazné pokyny pak klienta bezpečně dovedou až ke dveřím střediska.

Děkujeme za finanční a jinou podporu

- Lions Club Plzeň-City
- Úřady městských obvodů Plzeň 2, 3, 4
- Schneider, s.r.o.
- Dana Holečková
- Plzeňský Prazdroj
- Nadace Via

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení

Zvláštní poděkování

Děkujeme MÚ Plzeň 3 a obzvláště paní Aleně Neporové za pochopení a spolupráci.

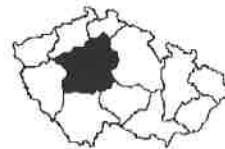
Děkujeme vřele Lions Clubu Plzeň-City za dlouhodobou finanční, propagační i jinou podporu, kterou prokazuje naší práci. Osobní angažovanost a klubovými aktivitami nejen přispívají k zajištění služeb pro zrakově postižené, ale stávají se aktivními spolutvůrci našeho střediska. Již tradičně uzavřel další rok spolupráce vánoční prodej svařáku pod vlajkou Lions Clubu a Tyfloservisu. (viz foto)

Foto č. 17: "Výjimeční prodáváci, jejichž jména zdobí dlouhé akademické tituly, neváhali obléci zástěry a postavit se k vařiči s obrovským kouřícím hrncem plným lákavého červeného vína." (Plzeňský deník, 19. 12. 2002)

PRAHA

Krakovská 21
110 00 Praha 1
Tel.: 221 462 362
Fax: 221 462 363
E-mail: tsoas-ph@brailnet.cz
Vedoucí střediska: Mgr. Pavla Šafránková

S kým spolupracujeme?

Beno optik, Centrum zrakových vad, Gymnázium, Obchodní akademie a obchodní škola pro zrakově postiženou mládež, Jabok – Vyšší sociálně pedagogická a teologická škola, Konzervatoř Jana Deyla, Pobytové rehabilitační a rekvalifikační středisko pro nevidomé Dědina, o.p.s., Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR (odbočky Praha a Střední Čechy, Středisko integračních aktivit Praha, Středisko výcviku vodících psů, Tyflokabinet, Tyflopomůcky Praha), Univerzita Karlova v Praze (Pedagogická fakulta)

Děkujeme za finanční a jinou podporu

- Hlavní město Praha
- International Di
- Městská část Praha 1
- Nadace Divoké husy
- Orsei
- Středočeská energetika, a.s.
- Úspora CZ, s.r.o.

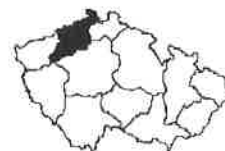
... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení

Zvláštní poděkování

Děkujeme všem, kteří se podíleli na přípravě a realizaci benefičního koncertu „S jarem za ruku“, který Tyfloservis pořádal v březnu 2002 spolu s Pobytovým rehabilitačním a rekvalifikačním střediskem pro nevidomé Dědina. Děkujeme Olze Štěpánové, Giedré Lukšaité-Mrázkové, Martinu Kupkovi a dalším umělcům.

ÚSTÍ NAD LABEM

Prokopa Diviše 5
400 01 Ústí nad Labem
Tel./fax: 475 201 777
E-mail: tsoas-ul@brailnet.cz
Vedoucí střediska: Nikol Aková

S kým spolupracujeme?

S4 - oftalmolog specialista, optici, Městské úřady (odborní sociální věci), TyfloCentrum, o.p.s. v Ústí nad Labem, Lions Club v Ústí nad Labem, DSQ Tele-Servise-Center GmbH z Chemnitz, Okresní hospodářská komora v Chomutově, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem - Fakulta sociálně-ekonomická (obor sociální práce) a Pedagogická fakulta (speciální pedagogika), Střední a vyšší zdravotní škola Teplice, Most, Ústí nad Labem (ergoterapie a všeobecná zdravotní sestra), Střední pedagogická škola J. H. Pestalozziho, Okresní odbočky SONS ČR - Děčín, Louny, Teplice, Ústí nad Labem

Děkujeme za finanční a jinou podporu

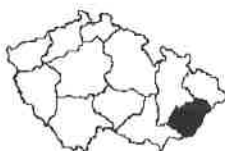
- Magistrát města Ústí nad Labem
- Komunitní nadace Ústí nad Labem
- ... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení

Foto č. 18: Ze soutěže ve čtení a psaní Braillova písma.

ZLÍN

Burešov 4886
760 01 Zlín
Tel.: 577 437 133
E-mail: tsoas-zl@brailnet.cz
Vedoucí střediska: Helena Simerská

S kým spolupracujeme?

Oftalmolog specialista S4 a oční lékaři z celého kraje, Optik Mezírka, Magistrát města Zlína a Krajský úřad Zlín a Městské úřady, Speciálně pedagogické

centrum Zlín, SONS ČR a TyfloCentrum Zlín, o.p.s., Hradišťan a Jura Pavlica, Televize Emurfilm a AZ rádio, Zlínské noviny, střední a vyšší odborné školy v kraji

Děkujeme za finanční a jinou podporu

- Magistrát města Zlína
- Steza, s.r.o., Zlín
- PSG, a.s., Zlín
- Lázně Luhačovice, a.s.
- MUDr. Petr Krejčířík
- Eschenbach, s.r.o., Praha
- Televize Emurfilm
- AZ rádio

... a všem ostatním za vstřícnost a pochopení

Foto č. 19: Benefiční koncert Hradišťanu na podporu zlínského střediska Tyfloservisu, na kterém vystoupily nevidomé děti.

Finanční zpráva

ZPRÁVA AUDITORA VEDENÍ OBECNĚ PROSPĚŠNÉ SPOLEČNOSTI TYFLOSERVIS, o. p. s.

Provedl jsem audit přiložené účetní závěrky účetní jednotky Tyfloservis, o. p. s. IČO 26200481 k 31. prosinci 2002. Za sestavení účetní závěrky jsou odpovědné statutární orgány účetní jednotky. Moji úlohou je vyjádřit na základě auditu výrok o této účetní závěrce.

Audit jsem provedl v souladu se Zákonem o auditorech a Komoře auditorů České republiky a auditorskými směrnicemi Komory auditorů České republiky. Tyto směrnice požadují, aby byl audit naplánován a proveden tak, aby auditor získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření úplnosti a průkaznosti částek a informací uvedených v účetní závěrce.

Audit rovněž zahrnuje posouzení správnosti a vhodnosti použitých účetních zásad a významných odhadů učiněných společnostmi a zhodnocení celkové prezentace účetní závěrky. Jsem přesvědčen, že provedený audit poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku.

Podle mého názoru, účetní závěrka ve všech významných ohledech podává věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastního kapitálu a finanční situace účetní jednotky Tyfloservis, o. p. s. k 31. prosinci 2002 a výsledek hospodaření za rok 2002 v souladu se zákonem o účetnictví a předpisy České republiky.

Účetní jednotka vykazuje hodnotu aktiv ve výši 5623 tis. Kč, cizí zdroje ve výši 714 tis. Kč.

V Praze, dne 15. dubna 2003

Ing. František Meierl
Auditor – č. osvědčení 1160

ROZVAHA (v celých tisících Kč)

AKTIVA	1. 1. 2002	31. 12. 2002
A. STÁLÁ AKTIVA	1354	1636
1. Dlouhodobý nehmotný majetek (drobný dlouhodobý nehmotný majetek)	38	57
2. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	-38	-57
3. Dlouhodobý hmotný majetek		
a) stavby	39	39
b) samostatné movité věci a soubory movitých věcí	7344	7779
c) drobný dlouhodobý hmotný majetek	2209	3085
4. Oprávky k		
a) stavbám	-2	-3
b) samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	-6027	-6179
c) drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-2209	-3085
B. OBĚŽNÁ AKTIVA	3600	3987
1. Zásoby	0	0
2. Pohledávky		
a) odběratelé	0	84
b) poskytnuté provozní zálohy	71	266
c) daň z přidané hodnoty	0	64
3. Krátkodobý finanční majetek		
a) pokladna	152	156
b) bankovní účty	3372	3416
4. Přechnodné účty aktivní		
a) náklady příštích období	5	
b) dohadné účty aktivní		1
ÚHRN AKTIV	4954	5623

PASIVA	1. 1. 2002	31. 12. 2002
A. VLASTNÍ ZDROJE KRYTÍ STÁLÝCH A OBĚŽNÝCH AKTIV	3703	4909
1. Jmění		
a) vlastní jmění	1115	2431
b) fondy	0	157
2. Hospodářský výsledek		
a) účet hospodářského výsledku	2592	-267
b) hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení		
c) nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	-4	2588
B. CIZÍ ZDROJE	1251	714
1. Zákonné rezervy	0	0
2. Dlouhodobé závazky	0	0
3. Krátkodobé závazky		
a) dodavatelé	71	108
b) ostatní závazky	246	
c) zaměstnanci	2	335
d) ostatní závazky vůči zaměstnancům	5	
e) závazky k institucím soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	287	166
f) ostatní přímé daně	73	32
g) jiné závazky	546	
4. Bankovní výpomoci a půjčky	0	0
5. Přechodné účty pasivní		
a) výnosy příštích období	0	20
b) dohadné účty pasivní	21	53
ÚHRN PASIV	4954	5623

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY (v celých tisících Kč)

NÁZEV UKAZATELE	ČINNOST		
	HLAVNÍ	HOSPODÁŘSKÁ	CELKEM
Spotřeba materiálu	2229		2229
Spotřeba energie	34		34
Spotřeba ostatních neskladových dodávek	6		6
Opravy a udržování	289		289
Cestovné	264		264
Ostatní služby	2531		2531
Mzdové náklady	5227		5227
Zákonné sociální pojištění	1814		1814
Ostatní daně a poplatky	9		9
Kurové ztráty	19		19
Jiné ostatní náklady	298		298
Odpisy majetku	627		627
Poskytnuté příspěvky	11		11
ÚČTOVÁ TRÍDA 5 CELKEM	13358		13358
Tržby z prodeje služeb	107	15	122
Úroky	19		19
Zúčtování fondů	101		101
Jiné ostatní výnosy	153		153
Tržby z prodeje majetku	78		78
Tržby z prodeje materiálu	2		2
Přijaté příspěvky	2974		2974
Provozní dotace	9642		9642
ÚČTOVÁ TRÍDA 6 CELKEM	13076	15	13091
Hospodářský výsledek před zdaněním	-282	15	-267
Daň z příjmů			
Dodatečné odvody daně z příjmů			
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK PO ZDANĚNÍ	-282	15	-267

PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE (v celých tisících Kč)

Název údaje	č.ř.	Přijato	Skutečnost
Dotace na dlouhodobý majetek ze státního rozpočtu celkem	1		
Přijaté prostředky ze zahraničí na dlouhodobý majetek celkem	7	280	280
Dotace na dlouhodobý majetek z rozpočtu územně správních celků	8	130	130
Dotace na provoz celkem ze státního rozpočtu	9	8810	8810
z toho na vědu a výzkum	10		
vzdělání pracovníků	11		
informatiku	12		
Dotace na provoz celkem z rozpočtu územně správních celků	13	411	391
Přijaté prostředky ze zahraničí na provoz	14	441	441
Pohledávky celkem	15	x	414
Závazky celkem	16	x	139

Majetkové účasti ve společnosti: nejsou

Účetní období: kalendářní rok

Účetní metody: účetní jednotka účtuje v soustavě podvojného účetnictví v souladu s Postupy účtování pro nevýdělečné organizace. Účetnictví je zpracováno prostředky výpočetní techniky, všechny výstupy jsou archivovány také v tištěné podobě v místě sídla organizace.

Způsoby oceňování: Majetek i závazky jsou oceňovány v souladu se zákonem o účetnictví, pro přepočítání cizích měn jsou používány aktuální kursy ČNB, případně aktuální kurs komerční banky při výběrech či vkladech v hotovosti.

Způsoby odepisování: vzhledem k charakteru činnosti a majetku se účetní a daňové odpisy shodují. Nebyly shledány důvody pro tvorbu rezerv či opravných položek.

Způsob zjištění základu daně z příjmu: Hospodářskou činnost účetní jednotka nevykonává služby poskytované v rámci hlavní činnosti jsou poskytovány za ceny v úrovni nákladů nebo nižší.

Další informace:

- na majetku nevážnou zástavní práva
- účetní jednotka nevlastní cenné papíry ani majetkové vklady
- základní jmění nebylo zvýšeno
- dosud nesplacené pohledávky jsou k datu 31. 12. 2002 v částce 414 204,- Kč
- dosud neuhrazené závazky k datu 31. 12. 2002 jsou v částce 139 372,- Kč
- v průběhu účetního období přijala účetní jednotka věcné dary v hodnotě 82 135,- Kč, finanční dary a příspěvky v hodnotě 4 137 153,- Kč
- účetní jednotka obdržela od MZ státní dotaci ve výši 8 810 000,- Kč, dotaci z programu Access ve výši 440 891,- Kč na provozní výdaje, dotaci ve výši 130 000,- Kč na DD majetek od územně správních celků
- do fondů byly převedeny účelově poskytnuté prostředky, které nebyly spotřebovány v roce 2002

Závěr

Závěrem lze konstatovat, že se v roce 2002 v celku podařilo udržet a v některých ukazatelích i rozšířit rozsah služeb poskytovaných obecně prospěšnou společností Tyfloservis.

Probíhalo 596 dlouhodobých kurzů rehabilitace v délce trvání půl až jeden rok a 1 636 kurzů krátkodobých v délce trvání do deseti hodin. Uvedené posty prezentují 12 191 hodin přímé rehabilitační práce. Kromě toho evidujeme 4 421 jednorázových porad a intervencí u klientů a 99 konzultací týkajících se odstraňování architektonických bariér pro zrakově postižené. Instruktoři Tyfloservisu zajišťovali odborný program na čtrnácti rekondičních pobytech. Celá škála dalších aktivit směřujících k zajištění sociální rehabilitace nevidomých a slabozrakých obsahuje mj. také vydání informativního letáku o holi pro hluchoslepé a obsáhlejší brožury Osvětlení a slabozrakost.

I přes dílčí obtíže s financováním byl po celý rok zajištěn standardní chod všech dvanácti krajských ambulantních středisek. O výjimku se postaraly srpnové povodně v Českých Budějovicích, kde došlo k úplné devastaci našeho střediska. Díky darům mnoha jednotlivců, organizací a nadací se ale podařilo nashromáždit potřebné prostředky na postupnou rekonstrukci a znovuvybavení střediska. Provoz tu byl ale na půl roku nouzově omezen pouze na práci terénní.

Financování projektu Tyfloservis bylo zajištěno především díky dotaci Ministerstva zdravotnictví ČR, a dále též díky příspěvkům měst a obcí, dalších právnických a fyzických osob, výtěžku veřejné sbírky aj. K 31. prosinci byl proveden audit účetní závěrky Tyfloservisu, o. p. s. za rok 2002.

V průběhu roku 2002 nedošlo k žádným změnám v zakládací listině společnosti, ani ve složení správní a dozorčí rady a nedošlo ke změně osoby ředitele. Nebyla realizována doplňková činnost. I přes velkou nejistotu týkající se budoucnosti sociálních služeb se Tyfloservis soustředil na plnění svého poslání.

Jako jednu z dobrých perspektivních investic preferoval soustavné vzdělávání svých pracovníků. Vedle pravidelných školení uspořádal dva větší kurzy instruktorů (čtení a psaní bodového písma a prostorové orientace a samostatného pohybu nevidomých a slabozrakých). Za pomoci Holandských odborníků získali pracovníci osvědčení opravňující vést kurzy komunikačních a jiných sociálních dovedností.

Rok 2002 hodnotíme v Tyfloservisu pozitivně.

Přejeme sobě, ale hlavně nevidomým a slabozrakým, aby budoucí období přineslo podmínky umožňující zachování a nezbytný rozvoj potřebných sociálních služeb.

© Tyfloservis, o. p. s., Krakovská 21, Praha 1, červen 2003, 20 stran

Výroční zpráva 2002. V pořadí třetí výroční zpráva Tyfloservisu, o. p. s. Zpracována v černotiskové a digitální podobě. Přístupná v sídle společnosti a na internetových stránkách www.tyfloservis.cz

Výtvarný návrh titulní strany: doc. Ing. arch. Pavel Bouška, CSc.

Náklad: 1500 kusů

K vydání schváleno správní radou Tyfloservisu, o. p. s. v červnu 2003

Roční účetní závěrka i Výroční zpráva 2002 přezkoumány dozorčí radou společnosti.

Výroční zpráva byla vydána v souladu se zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech

Hlavní poděkování

Děkujeme všem, kteří se v roce 2002 svou morální podporou, spoluprací, finančním či materiálním příspěvkem podíleli na úspěšném naplňování poslání projektu Tyfloservis.

Poděkování jednotlivým regionálním příznivcům jsme si dovolili uvést jmenovitě v rámci prezentací krajských ambulantních středisek Tyfloservisu, o. p. s. Na tomto místě bychom rádi poděkovali těm, jejichž aktivita má výrazný pozitivní dopad na realizaci projektu Tyfloservis jako celku.

Ministerstvo zdravotnictví ČR

*Děkujeme za dlouhodobou podporu a hlavní dotaci na projekt
„Tyfloservis – terénní a ambulantní rehabilitace nevidomých a slabozrakých“*

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR

Děkujeme za významnou podporu a pomoc v roce 2002

Prof. MUDr. Jan Kolín, DrSc.

Děkujeme za dlouholetou odbornou lékařskou garanci projektu Tyfloservis

Prof. PaedDr. Ján Jesenský , CSc.

Děkujeme za odbornou spolupráci a podporu

paní hraběnka Mathilda Nostitzová

Děkujeme za projevované sympatie a propagaci naší činnosti

Evropská unie, program Phare Access 99

Děkujeme za poskytnutý grant na projekt
"Zkvalitnění sociálně rehabilitačních služeb pro nevidomé a slabozraké a osvětová činnost"

Knihovna a tiskárna pro nevidomé Karla Emanuela Macana

Děkujeme za dlouhodobou a dobrou spolupráci

Dioptra Turnov, a.s.

Děkujeme za sponzorství a dlouhodobou podporu

Česká oftalmologická společnost ČLS JEP

Společenstvo českých optiků a optometristů

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Nadační fond Českého rozhlasu

Eschebach, s.r.o., Galop, s.r.o. Sagitta Ltd., s.r.o., Spektra, v.d.n.

Ing. Miloš Svárovský

doc. Ing. arch. Pavel Bouška, CSc.

Herbiaprint, s.r.o. České Budějovice

Tašky.cz, s.r.o.

2003

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

Pedagogická fakulta
Katedra speciální pedagogiky

23. září 2002

Vyjádření k projektu Tyfloservis, o. p. s.

Název projektu: Tyfloservis – terénní a ambulantní rehabilitace nevidomých a slabozrakých

Tyfloservis je poskytovatelem odborných služeb, jenž za dobu svého desetiletého působení dokázal vybudovat jednotně metodicky řízenou síť dvanácti středisek, které již nesporně prokázaly schopnost aktivně pomoci stovkám nevidomých a slabozrakých osob nacházet svou životní cestu a výrazně přispět ke zvyšování míry jejich samostatnosti a nezávislosti na svém sociálním prostředí. Aktivním, flexibilním a tvořivým přístupem k problematice sociální rehabilitace zrakově postižených výše zmíněná organizace projevila dovednost efektivně reagovat na konkrétní potřeby svých klientů a poskytla možnost pro jejich sebeakceptaci i sebeaktualizaci.

Výmluvnost výsledků práce Tyfloservis, jak vyplývá z Výroční zprávy 2001, mohu dokumentovat i faktem osobní pozitivní zkušenosti, kterou jsem při spolupráci s touto organizací učinil. Nezanedbatelným dokladem širokospektrých aktivit Tyfloservis je jeho spolupořadatelská činnost na přípravě a realizaci vědecké konference s mezinárodní účastí, která se uskutečnila ve spolupráci s Univerzitou Hradec Králové v roce 2001 a která byla domácí i zahraniční veřejností vysoce hodnocena.

Dalším nesporným pozitivním faktem je koncepční sjednocenost a celistvost, systematičnost a celorepubliková dostupnost sociálně rehabilitačních služeb Tyfloservis, který tak může kvalitně a rychle uspokojovat oprávněné požadavky svých klientů po celém území ČR.

Nelze opomenout ani skutečnost, že služby Tyfloservis nemají v podstatě na území našeho státu alternativního poskytovatele.

Tyfloservis tedy podstatně přispívá k procesu integrace těžce zrakově postižených osob do majoritní společnosti a nemalou měrou se podílí na edukaci intaktní veřejnosti.

Z těchto důvodů doporučuji projekt Tyfloservis k realizaci v jeho plné šíři.

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra speciální pedagogiky

prof. PaedDr. Ján Jesenský, CSc.